

ВХІД ЗА ЛІНКОМ, АБО БУДЬМО РАЗОМ НА ВІДСТАНІ

ПАНДЕМІЯ коронавірусної інфекції Covid-19 показала, що більшість бібліотекарів достатньо соціально орієнтовані, комунікабельні, їм просто необхідне професійне спілкування. І тут велику роль відіграють онлайн-інструменти для заходів, які були дуже зручними у звичайному режимі роботи і стали незамінними після оголошення пандемії. Впровадження інтернет-інструментарію в діяльність українських бібліотек нині є необхідністю.

Існує велике розмаїття інтернет-сервісів, які бібліотекарі можуть опанувати та ефективно використовувати в організації віртуальних заходів.

До вашої уваги продуктивні інструменти, що допоможуть бібліотекарям розширити свій потенціал для інтенсивної комунікативної діяльності у процесі професійного інтерактивного спілкування. Нижче ми порівнюємо деякі сервіси для відеозв'язку за наявності 5 важливих функцій, а також за кількістю учасників в одному дзвінку, ознайомимося з безкоштовними рішеннями та розглянемо сервіси для групових текстових чатів.

Серед п'яти функцій особливо важливими для проведення відеоконференцій є:

1. Можливість підключитися до заходу за посиланням без реєстрації.

2. Робота в режимі *Screen-sharing* (трансляція або демонстрація екрана) – спільна праця з будь-яким додатком або документом у режимі реального часу в інтернеті (ця технологія може бути доступна як окремий сервіс чи у складі комплексного рішення для вебконференцій).

3. Змога надсилати файли і зображення в чат.

4. Здатність записувати відеотрансляції або відеодзвінки.

5. Спроможність інтегрування з календарем *G Suite* (пакет спеціалізованого хмарного програмного забезпечення й інструментів для спільної роботи від компанії *Google*) або *Microsoft 365* (преміумні програми *Office*, змога спілкуватися в одній програмі), за допомогою якого можна визначити та зафіксувати етапи виконання завдань з відповідним нагадуванням про зустрічі.

Тож оцінімо кожний сервіс за 5-бальною шкалою (по одному балу за функцію).

Зазначмо, що в наведеному нижче огляді не оцінюватимуться: інтерфейс і дизайн, тому що в усіх програм вони приблизно однакові; якість зв'язку, позаяк це суб'єктивно і залежить від особистого досвіду; безпека відеодзвінків, оскільки з погляду простих користувачів сервіси практично не відрізняються один від одного за цим критерієм; можливість дзвонити зі смартфонів, тому що мобільні додатки є в усіх програмах, які розглядатимуться.

1. Безкоштовні відеоконференції

Zoom

Один із найпопулярніших інструментів відеозв'язку, який однаково підходить і для маленьких, і для великих команд. Сервіс став по-справжньому популярним в останнє десятиліття, особливо після оголошення пандемії.

За нашою 5-бальною шкалою, прийнятою для оцінки важливих функцій інтернет-сервісів, *Zoom* набирає 5 балів із 5 навіть у безкоштовному тарифі. Це

єдиний сервіс в огляді, який задовольняє всі вимоги щодо виконання п'яти функцій.

Переконливим фактом є і велика кількість учасників: максимальна чисельність людей під час безкоштовного відеодзвінка – 100 осіб. Єдиний мінус – кожна зустріч обмежена 40 хвилинами. І це зрозуміло, адже треба ж якось спонукати людей до переходу на платний тариф.

Офіційний сайт: <https://zoom.us/>

Для завантажень: <https://zoom.us/download>

Skype

Ця програма є класикою відеоспілкування. *Skype* працює на *Android*, *iOS*, *Mac OS*, *Windows*, *Linux* та інших платформах. Хоча зараз ми його більше розглядаємо як бізнес-додаток для спілкування, обміну файлами, ніщо не заважає використовувати його для приватних відеодзвінків.

Skype також дає змогу створювати текстовий чат із різноманітними зображеннями, графікою, а також забезпечує високу якість голосових дзвінків. Дуже зручний для проведення великих відеоконференцій. Максимальна кількість людей під час безкоштовного відеодзвінка – 50 осіб.

Програма набирає 4 з 5 балів із важливих функцій: не вистачає тільки синхронізації з календарем. Варто зауважити, що тепер підключитися до дзвінка у *Skype* можна за посиланням, без реєстрації та скачування додатків. Відеоконференції не обмежені за часом, проте максимальна чисельність учасників менша, ніж у *Zoom*.

Офіційний сайт: <https://www.skype.com/>

Для завантажень: <https://www.skype.com/en/get-skype/>

Безкоштовний конференц-зв'язок (правила та пояснення на офіційному сайті): <https://www.skype.com/ru/free-conference-call/>

Messenger Rooms

Додаток несподівано ввірвався на ринок відеоконференцій у травні 2020 р. і відразу запропонував конкурентоспроможне рішення, причому повністю безкоштовне. Щодо вищезазначених важливих функцій, то *Rooms* виконує 3 із 5, бо поки що немає запису дзвінків та інтеграції з календарем. Максимальне число учасників – 50 осіб.

Дзвонити можна з програми *Messenger* від *Facebook*, на вебсторінці соцмережі або з *Instagram*. Невдовзі функція для запуску віртуальних подій також з'явиться у *WhatsApp* – ще одній програмі, якою володіє корпорація *Microsoft*.

Для завантажень: <https://www.messenger.com/rooms>

Google Meet (ex-Hangouts)

Зовсім недавно *Meet* використовувався для розв'язання особистих потреб, а запити бізнесу вирішував його платний побратим *Hangouts*. Тепер це єдиний сервіс із широким набором безкоштовних функцій.

Google Meet не поступається *Zoom* за кількістю учасників у безкоштовній версії. При цьому зустрічі в *Meet* можна проводити впродовж 60 хвилин без перерви (у *Zoom* – протягом 40 хвилин).

Однак із важливих функцій безкоштовний сервіс набирає лише 2 бали: для підключення до зустрічі обов'язково потрібен акаунт у *Google*, у чаті можна пе-

редавати файли, а запис дзвінків доступний тільки в платному тарифі. Окремо варто зауважити, що в *Meet* немає десктопного додатку, тому все навантаження йде на браузер, що може вплинути на його роботу.

Google і *Microsoft* через поширення коронавірусу тимчасово надали безкоштовні тарифи для служб спільної роботи *G Suite* і *Microsoft Teams* (діяли до 30 вересня 2020 р.). Наприклад, користувачі *G Suite* могли безкоштовно організовувати телеконференції на 250 осіб, також *Google* зробив безкоштовним доступ до преміумфункцій сервісу для відеоконференцій *Hangouts*.

Вебверсія: <https://hangouts.google.com/>

Для Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.google.android.talk&hl=ru&gl=ru>

Для iOS: <https://apps.apple.com/ru/app/id643496868>

Jitsi Meet

Це популярна програма з відкритим вихідним кодом. Її можна встановити в себе на сервері або скористатися безкоштовною вебверсією.

За можливостями сервіс набирає 4 бали з 5, адже в чаті, на жаль, можна обмінюватися тільки текстовими повідомленнями. Технічно можливо підключити до 75 учасників, але розробники програми рекомендують обмежувати їх кількість 30 особами, щоб не було проблем зі зв'язком.

Офіційний сайт: <https://desktop.jitsi.org/>

Для завантажень: <https://jitsi.org/jitsi-meet/>

U Meeting

Додаток програє конкурентам за безкоштовними можливостями: один відеозв'язок передбачає безоплатну участь лише 25 осіб та обмежений 30 хвилинами. Проте доступні 4 з 5 важливих функцій, тому сервісом цілком можна користуватися.

Офіційний сайт: <https://u.cyberlink.com/products/umeeting>

Для завантажень: <https://soft.mydiv.net/win/files-U-Meeting.html>

8x8 Video Meetings

Маловідомий сервіс, який, однак, заслуговує на увагу, адже за можливостями його можна порівняти зі *Skype* і *Messenger Rooms*.

Безкоштовний тариф дає змогу підключати до 50 осіб та без обмежень щодо тривалості сесії. Майже всі необхідні функції теж є, відсутня тільки можливість надсилати файли в чат.

Вебверсія:

<https://www.8x8.com/products/video-conferencing>

GlobalMeet Collaboration

Програма від компанії *PGI* мало того, що посідає в нашій добірці перше місце за можливою кількістю учасників – 125 осіб, так ще й дає змогу спілкуватися без обмежень за часом. До того ж *GlobalMeet Collaboration* має майже всі важливі функції.

Вебверсія:

<https://www.pgi.com/solutions/meetings-conferencing/>

Для завантажень: <https://www.g2.com/products/globalmeet-collaboration/discuss>

Starleaf

У базовій версії *Starleaf* найскромніші можливості з усіх безкоштовних застосунків, але програма все одно гідна згадки. Підключити до відеоконференції можна лише 20 учасників, а кожна сесія обмежена 45 хвилинами.

Щодо наявності важливих функцій, то сервіс набирає 3 із 5 балів, тому що запис віртуальних подій

можливий лише за платним тарифом, а чат дає змогу обмінюватися тільки текстовими повідомленнями.

Вебверсія: <https://www.starleaf.com/>

Для Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.starleaf.breeze2&hl=ru>

Для iOS: <https://apps.apple.com/us/app/starleaf-video-meetings/id1186718147>

Webex Meetings

Компанія *Cisco*, щоб не відставати від конкурентів, розширила можливості безкоштовного тарифу на *Webex Meetings*: тепер на ньому можна підключати до 100 осіб із тривалістю сесії до 50 хвилин. Доступні 3 із 5 основних функцій – немає інтеграції з календарями та можливості записувати відео.

Вебверсія: <https://help.webex.com/ru-ru/>

Для Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.cisco.webex.meetings&hl=ru>

Для iOS: <https://apps.apple.com/ru/app/cisco-webex-meetings/id298844386>

2. Безкоштовні можливості у програмах для робочих чатів

Розглянемо сервіси, головна функція яких – командне листування. Зазвичай у таких інструментах є і групові відеодзвінки, але їх можливості поступаються спеціалізованим інструментам на зразок вищезгаданих. Хоча для багатьох команд цього може бути достатньо.

Не зупинятимемося на можливостях і тарифах цих сервісів загалом, а розглянемо їх тільки з погляду проведення відеоконференцій.

Зауважмо, що ми не внесли в огляд такі он-лайн-сервіси, як *Rocket Chat*, *Twist*, *Chanty*, *Fleep*, *Zulip*, адже в них немає можливості для здійснення відеодзвінків або ж вони перебувають у пробному режимі, а отже, ненадійні.

Slack

Це популярний месенджер для корпоративного листування, проте щодо відеозв'язку його можливості обмежені. У безкоштовному тарифі можна телефонувати лише вдвох, а важливих функцій для відеозв'язку зовсім немає. Тому безкоштовна версія програми набирає 1 бал із 5. У платному тарифі вже можна підключати до 15 учасників і показувати екран співрозмовника. Але запис розмови та підключення до нього учасників заходу поза командою неможливі. Із плюсів варто відзначити, що у *Slack* є модулі до популярних рішень для відеозв'язку. За рахунок цього можна швидко запускати дзвінки просто з чату.

Сервіс не дуже підходить для відеоконференцій, тим більше в безкоштовній версії. Його розробники замість розвитку функцій для відеозв'язку пішли шляхом посилення інтеграції з уже наявними сервісами.

Для Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.Slack&hl=ua>

Для iOS:

<https://apps.apple.com/ru/app/slack/id618783545>

Microsoft Teams

Що ж до дзвінків, то корпоративна платформа *Microsoft Teams* не тільки перевершує «побратимів» по групі, а й має переваги в питанні наявності профільного рішення для відеоконференцій та мережевих нарад. Програма навіть у безкоштовному тарифі дає великі можливості для листування та підключення до 300 учасників, у т. ч. за посиланням без реєстрації, що є рекордом з усіх інструментів, розглянутих у статті.

За наявності необхідних функцій сервіс від компанії *Microsoft* набирає 4 з 5 балів, адже запис розмови доступний тільки у платному тарифі.

Офіційний сайт: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/microsoft-teams/group-chat-software>

Для Android:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.microsoft.teams&hl=ru>

Для iOS: <https://apps.apple.com/ru/app/microsoft-teams/id1113153706>

Discord

Безкоштовний командний чат, що був створений для об'єднання спільнот геймерів і гіків (людей, захоплених сучасними технологіями). Але на хвилі пандемії COVID-19 багато хто звернув увагу на цей сервіс, тому що його можна використовувати і для вирішення бізнес-завдань.

Зазвичай *Discord* дає змогу підключати під час відеодзвінка лише до 10 осіб, але нині максимальну кількість учасників тимчасово підвищили до 25 людей. Однак *Discord* усе ж не є інструментом для бізнесу, бо тут не можна підключити до відеозустрічі тих, що не зареєстровані в сервісі. *Discord* підійде не всім, але в нього теж є інструменти для відеоконференцій у невеликих командах. Тут немає інтеграції з календарями і можливості записувати відео. Тому з погляду основних функцій *Discord* набирає 2 бали з 5.

Вебверсія: <https://discord.com/>

Для Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.discord&hl=ru>

Для iOS: <https://apps.apple.com/ru/app/discord-общайтесь-и-отдыхайте/id985746746>

Wickr

Програма, що розроблена для максимальної безпеки та приватності: все спілкування в ній від-

бувається з використанням наскрізного шифрування (*end-to-end encryption*, або *E2EE*). Сервіс має певні переваги, а саме: функціональний безкоштовний тариф і можливість підключати до відеодзвінків до 30 учасників. Проте варто мати на увазі, що *Wickr* не є повноцінним бізнес-рішенням на кшталт *Slack*, а скоріше аналогом *Telegram*.

Вебверсія: <https://wickr.com/>

Для Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.mywickr.wickr2&hl=ru>

Для iOS: <https://apps.apple.com/ru/app/wickr-private-messenger/id528962154>

Liphone

Цей сервіс працює зі звичайними та груповими чатами, дає змогу дзвонити на стаціонарні номери й підтримує обмін файлами між співрозмовниками. Тут передбачена можливість здійснювати відео- та аудіодзвінки, а також організувати аудіоконференції. У програмі *Liphone* відкритий вихідний код, а отже, вона вимагає мінімуму ресурсів операційної системи й відмінно працює навіть на старих комп'ютерах.

Для Windows:

<https://www.microsoft.com/ru-ru/p/linphone/9wzdnrcdj0bq?activetab=pivot:overviewtab>

Для Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.linphone&hl=ru&gl=ru>

Для iOS: <https://apps.apple.com/ru/app/id360065638>

Пропонований огляд не претендує на вичерпність, проте, сподіваємося, він стане у пригоді при виборі онлайн-інструментів для інтерактивних форм навчання й спілкування, проведення відеоконференцій, мережевих нарад тощо.

Підготувала **Олена Білик**,
завідувачка сектору
Національної бібліотеки України
імені Ярослава Мудрого

